

CZU: 615.15:614.25

**ANALIZA ATRIBUȚIILOR DE FUNCȚIE ALE FARMACISTULUI COMUNITAR
ANALYSIS OF THE DUTIES OF THE COMMUNITY PHARMACIST**

**Mădălina BĂDĂRĂU*, Vladimir SAFTA, Mihail BRUMĂREL, Tatiana ȘCHIOPU,
Stela ADAUJI**

*Catedra de farmacie socială „Vasile Procopișin”, Universitatea de Stat de Medicină și
Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova*

Autor corespondent*: madalina.badarau18@gmail.com

Rezumat. S-a efectuat o analiză a atribuțiilor farmacistului în baza cadrului legislativ național și european precum și în baza chestionării farmaciștilor. Se relevă o gamă vastă de responsabilități: Informarea sistematică și oportună a personalului instituțiilor medico-sanitare despre medicamente, conlucrarea cu el vizând utilizarea rațională a medicamentelor; aprovizionarea cu medicamente, produse parafarmaceutice și inventar a unității farmaceutice; organizarea recepționării calitative și cantitative și respectării condițiilor de păstrare a medicamentelor și produselor parafarmaceutice; asigurarea integrității valorilor materiale și bănești din întreprinderea respectivă, etc.

Cuvinte cheie: asistență farmaceutică, farmacist comunitar, atribuții, pacient.

Summary. An analysis of the pharmacist's duties was carried out based on the national and European legislative framework as well as on the basis of the survey of pharmacists. A wide range of responsibilities is revealed: Systematic and timely information of the staff of medical and sanitary institutions about medicines, working with them aiming at the rational use of medicines; the supply of drugs, parapharmaceutical products and inventory of the pharmaceutical unit; organization of the qualitative and quantitative reception and compliance with the storage conditions of medicines and parapharmaceutical products; ensuring the integrity of the material and monetary values of the respective enterprise, etc.

Key words: pharmaceutical care, community pharmacist, duties, patient.

INTRODUCERE

Farmacistul comunitar reprezintă un specialist-cheie în sistemul de sănătate, fiind primul profesionist cu care interacționează majoritatea pacienților. Rolul său a evoluat semnificativ în ultimii ani, extinzându-se dincolo de simpla eliberare a medicamentelor. În acest context, este esențial de analizat în detalii atribuțiile de funcție ale farmacistului comunitar, pentru a sublinia importanța acestuia în asigurarea unei îngrijiri farmaceutice de calitate.

SCOPUL LUCRĂRII

Scopul acestui studiu este de a prezenta o imagine de ansamblu asupra atribuțiilor de funcție ale farmacistului comunitar în contextul actual, ajustarea cadrului legislativ național condiționată de creșterea rolului farmacistului în societate prin acordarea serviciilor de asistență farmaceutică, inclusiv specializată.

MATERIAL ȘI METODE

Studiul s-a bazat pe date statistice despre activitatea farmaceutică, rapoarte privind densitatea farmaciilor în diferite țări și o analiză comparativă a legislației din Moldova,

România și UE. Aceste date au fost completate cu rezultatele chestionării preventive a 133 de farmaciști, axate pe identificarea atribuțiilor și dificultăților întâmpinate zilnic în practica farmaceutică (cercetarea continuă).

REZULTATE

Ordinul MS al RM nr. 70 din 3 martie 1999 reprezintă fundamentul profesional pentru practica farmaceutică din Republica Moldova, stabilind un set clar de competențe și responsabilități pentru farmaciști. Totodată, necătând la existența acestui cadru legal, sistemul farmaceutic se confruntă cu o serie de provocări semnificative, printre care se numără și o penurie de specialiști calificați [1].

Analiza atribuțiilor farmacistului, așa cum sunt detaliate în cadrul legislativ național și european, inclusiv român și confirmate prin chestionarele adresate farmaciștilor din țară, relevă o gamă vastă de responsabilități [2, 3]. Acestea pornesc de la asigurarea aprovizionării cu medicamente și produse parafarmaceutice, până la informarea și conlucrarea cu ceilalți profesioniști din sănătate:

- ✓ informarea sistematică și oportună a conducătorilor și medicilor instituțiilor medico-sanitare (IMS) despre medicamente, cazurile de încălcare a regulilor de prescriere și administrare a medicamentelor, precum și conlucrarea cu personalul IMS vizând consumul rațional al medicamentelor;
- ✓ aprovizionarea sistematică cu medicamente, produse parafarmaceutice și inventar a unității farmaceutice;
- ✓ asigurarea respectării tuturor reglementărilor în vigoare, inclusiv celor legate de stocare distribuție și eliberare de medicamente, dar și reglementările de igienă și securitate;
- ✓ asigurarea respectării prevederilor Contractului colectiv de muncă, normelor de protecție a muncii, tehnicii securității și securității incendiare, regimului sanitar;
- ✓ organizarea recepționării calitative și cantitative și a asigurării condițiilor de păstrare a medicamentelor și produselor parafarmaceutice în strictă corespundere cu proprietățile lor și cerințele Farmacopeei de Stat, a ordinelor și altor acte normative ale MS al RM;
- ✓ asigurarea integrității valorilor materiale și bănești din întreprinderea respectivă;
- ✓ familiarizarea personalului unității farmaceutice cu ordinele, instrucțiunile, regulamentele și alte documente ce se referă la activitatea farmaceutică și a unității farmaceutice;
- ✓ organizarea instruirii practice a studenților farmaciști, repartizați de instituțiile de învățământ în unitatea farmaceutică;
- ✓ contribuirea la campanii locale sau naționale privind sănătatea publică;

Cu toate acestea, activitatea farmacistului este adesea influențată negativ de o serie de factori dintre care cei mai frecvenți, conform rezultatelor preventive ale chestionării efectuate, ar fi: supraîncărcarea cu responsabilități datorată timpul insuficient alocat pentru consultații (47,4%), subdimensionării echipei (57,1%), presiunea constantă de a respecta termenele limită (52,6%) și colaborarea insuficientă cu personalul medical (41,4%) (figura 1).

În plus farmaciștii din Republica Moldova își doresc să joace un rol mai activ și mai complex în sistemul de sănătate. Ei își exprimă dorința de a fi recunoscuți ca experți în domeniul medicamentelor și de a oferi pacienților o asistență farmaceutică de înaltă calitate, personalizată și centrată pe pacient. Aici apare și o dilemă în a angaja exclusiv farmaciști cu studii superioare: pe de o parte, se dorește asigurarea unei calități înalte a serviciilor farmaceutice, iar pe de altă parte, lipsa de personal calificat ar putea solda cu

lichidarea unor farmacii, mai ales în zonele rurale, unde și așa se întâlnește insuficiență de farmacii.

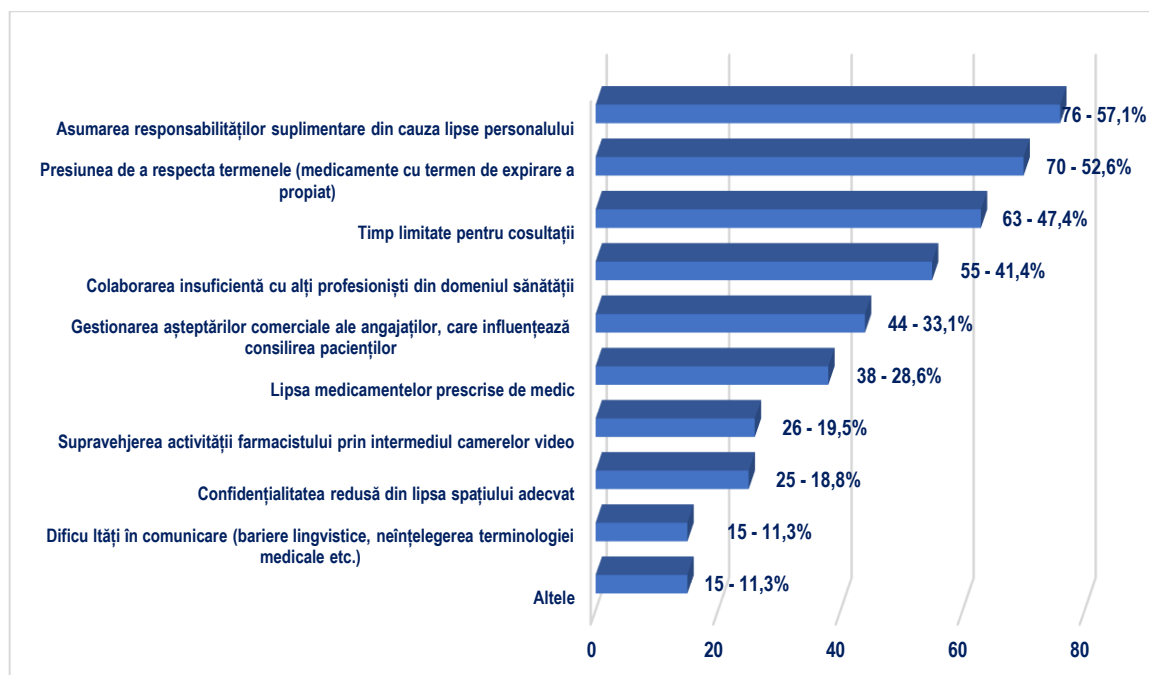

Figura 1. Evaluarea celor mai mari provocări/impedimente în îndeplinirea atribuțiilor ca farmacist comunitar

CONCLUZIE

La moment, preventiv s-au pus în evidență părerile a 133 de farmaciști ce activează preponderent în farmaciile comunitare. Procesul de chestionare continuă dar trebuie menționată necesitatea modificării cadrului legal în ceea ce privește rolul farmacistului, atribuțiile sale și importanța formării profesionale *continue*.

BIBLIOGRAFIE.

1. Ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova Nr. 70 din 03 martie 1999 Cu privire la pregătirea și utilizarea cadrelor farmaceutice în Republica Moldova. Disponibil la: https://farmaciasociala.usmf.md/wp-content/blogs.dir/168/files/sites/168/2014/05/Ord_cadre_70_rom.pdf
2. Legea României nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății. Disponibil la: <https://lege5.ro/gratuit/g42tmnjsgi/sanatatea-publica-lege-95-2006?dp=hazdanbxgyztn>
3. Directiva 2001/83/ce a Parlamentului European și a Consiliului din 6 noiembrie 2001 de instituire a unui cod comunitar cu privire la medicamentele de uz uman. Disponibil la <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32001L0083>

ORCID-ul autorilor

Mihail Brumărel <https://orcid.org/0000-0003-1126-9884>
 Vladimir Safta <https://orcid.org/0000-0001-8851-9701>
 Tatiana Șchiopu <https://orcid.org/0000-0001-6550-2261>
 Stela Adauji <https://orcid.org/0000-0002-5027-4144>